

Commoció a Euskadi

Dijous passat era soterrat a Bilbao, entre aclamacions a ETA i acusacions al PSOE, el dirigent «abertzale» Santi Brouard. EL TEMPS hi estigué present, i parlà amb amics i familiars seus.

«L'han mort, l'han mort...» Txomin Ziluaga, dirigent d'Herri Batasuna i secretari general d'HASI, el partit del qual Santiago Brouard era president, no podia sinó repetir la mateixa frase quan arribà a la consulta del metge i dirigent, mort en l'Albereda de Rekalde, 12, de Bilbao, poc després de les sis i quart del passat dia vint.

Santi Brouard havia nascut a Lekeitio l'any 1919 i, com repetien tothora els seus veïns, «n'estava ben orgullós». En una ocasió havia assenyalat com el marcà políticament naixer en un poble menut, «perquè m'havia ensenyat a viure en una societat d'iguals». Estudià medicina a Valladolid, es dedicà a la pediatria i arribà a ser considerat un gran especialista. Aficionat a l'esport, destacà jugant d'interior esquerre en el Getxo i el Gernika. Equips com el Barcelona intentaren aconseguir els seus serveis, però finalment una dolença cardíaca l'apartà de la pràctica activa del futbol. Casat prop dels quaranta anys amb una filipina descendent de bascos, tenia tres fills de 24, 21 i 19 anys.

Durant el franquisme, es veié obligat a refugiar-se a Euskadi Nord, acusat d'ajudar militants d'ETA. A la seua tornada, després de l'amnistia, reprengué la seua activitat de pediatre i

participà en el procés de creació del partit HASI, del qual era president, i d'Herri Batasuna, on era membre de la mesa nacional.

«Sempre ens preguntava si teníem diners i, si no en teníem, no volia cobrar-nos, encara que ens hagués dedicat una hora», molta gent que havia passat per la seua consulta ens parlava en termes semblants.

Un metge amic de la família comentava que «mai no abandonà la pràctica de la medicina; trobava temps per a tot». Els seus companys de partit parlaven amb una barreja de serenitat i dolor.

Dos tinentes d'alcalde de l'ajuntament de Bilbao, càrrec que també ocupà Santi Brouard, parlaren amb afecte de la seua figura: «Era un home tremendament humà, correcte, cavallerós d'una manera total i un gran nacionalista, un gran *abertzale*. Ell sempre em deia que els nostres objectius finals eren els mateixos, però que teníem mètodes i camins distins. Tots hem sentit la seua mort com a gravíssima, perquè pot desencadenar noves situacions encara més perilloses, pot ser la porta oberta a una guerra

total...», d'aquesta manera s'expressava per a EL TEMPS Iñaki Zabala, del PNB.

Tasio Erquiza, tinent d'alcalde d'HB, al seu torn, hi afegia «Santi era un home d'una gran capacitat de diàleg, molt ric humanament, que aprenia molt d'altres persones per la seua receptivitat; també els altres hem après moltíssim d'ell. Ara, després de mort, tots parlen de la seua coherència política, quan Santi ha estat cap de llista al parlament *vascongado* i ha defensat la nostra alternativa política que consideraven utòpica i poc realista els mateixos que ara, reconeixent la coherència política d'un dels nostres majors portaveus, reconeixen la de tots nosaltres».

Bilbao, tot Biscaia i Guipúscoa i la major part d'Àlaba i Navarra se sumaren el dia 22 a la vaga general convocada per Herri Batasuna. El seguit de persones de tota condició que van passar per davant del taüt, instal·lat a l'ajuntament, era inacabable; quilòmetres atapeïts de gent que l'aclamava, conformaren el soterrar. Als múscles de membres d'Herri Batasuna i de representants d'organitzacions de fora d'Euskadi (de la UPG gallega, del PSAN, de delegacions de països centramericans, corsos, irlandesos), el taüt recorregué El Arenal bilbaí i fou introduït en un furgó que el va conduir a Lekeitio, on rebé l'homenatge oficial i popular del seu poble. Ningú no s'atreu a donar dades del nombre d'assistents. La televisió espanyola es limità a oferir imatges del taüt sense cap panoràmica. «Més gent que quan guanyà l'Atletic», «més gent que mai» deien els comentaristes.

Una multitud assistí al soterrar

/ Jordi Vicent